

påhvilende tilsyn at etablere et rent teknisk betonet tilsyn såvel af de offentlige vejere og måleres måle- og vejerredskaber som af de måle- og vejerredskaber, der bruges i handelsomsætningen. Spørgsmålet om indførelse af et teknisk tilsyn er iøvrigt af ret gammel dato. Det i sin tid nedsatte meterudvalg anstillede indgående undersøgelser om nødvendigheden af et sådant tilsyn. Udvalget nåede til den overbevisning, at et tilsyn var i høj grad påkrævet og udarbejdede et herpå sigtende lovforslag, der dog ikke blev fremmet. Sagen blev på ny optaget til drøftelse i et af handelsministeriet under 11. oktober 1919 nedsat udvalg angående spørgsmålet om justervæsenets fremtidige ordning og er gjort til genstand for behandling i den af dette udvalg under 12. januar 1921 afgivne betænkning. Man var allerede dengang fuldt på det rene med, at Danmark stod tilbage i denne henseende for næsten alle andre europæiske stater, at tilstanden lod meget tilbage at ønske, og at polititilsynet som følge såvel af manglende teknisk indsigt som de mangfoldige andre opgaver, der påhviler politiet, ikke var tilfredsstillende. Det fremgår af betænkningen, at det udelukkende var økonomiske hensyn, der afholdt udvalget — i hvilket rigsdagens fire største partier var repræsenteret — fra at stille forslag om indførelse af et sådant teknisk tilsyn. Også i den af det af handelsministeriet under 1. juli 1930 nedsatte udvalg angående visse i forbindelse med stillingen som kgl. vejer og måler i købstæderne stående forhold i november 1930 afgivne betænkning beskæftiger man sig ret indgående med tanken om et teknisk tilsyn med de offentlige vejere og måleres redskaber, og man peger bl. a. på det hensigtsmæssige i, at der blev foretaget en almindelig undersøgelse til belysning af, hvorledes de kgl. vejere og måleres redskaber er, forinden man skrider til at gennemføre et ret kostbart teknisk tilsyn med disse.

I henhold til bevilling på finansloven har justervæsenet efter handelsministeriets anmodning i årene fra 1939 og følgende foretaget en undersøgelse dels af måle- og vejerredskaberne hos samtlige statsautoriserede vejere og målere uden for København, dels af måle- og vejerredskaberne hos samtlige handlende i visse nærmere angivne områder. Endvidere er der efter aftale med de respektive organisationer foretaget en specialundersøgelse af vægtene på så godt som

samtlige landets mejerier og svineslagterier. Som bilag til lovforslaget er optrykt skematiske oversigter over resultaterne af de foretagne undersøgelser.

Det fremgår af oversigten bilag A, der vedrører de hos de statsautoriserede vejere og målere foretagne undersøgelser, at i 1939 havde mere end ca. 60 pct. af skydelodsvægtene fejl over brugstolerancen*), henholdsvis 49 pct. og 36 pct. havde fejl over straftolerancen og ca. 30 pct. af decimalvægtene fejl over brugstolerancen. I 1940 havde ca. 65 pct. skydelodsvægte og 33 pct. decimalvægte fejl over brugstolerancen. 87 pct. af centesimalvægtene havde fejl over straftolerancen. Oversigten over de i 1946 og 1947 foretagne undersøgelser viser nogen bedring i forholdene, som antages at måtte tilskrives de direkte og indirekte virkninger af undersøgelserne. Resultaterne af de hos de handlende og hos mejerierne og slagterierne foretagne undersøgelser fremgår af oversigterne bilag B—G.

Det tilvejebragte materiale er formentlig tilstrækkeligt til at vise, at tilstanden med hensyn til de her i landet i omsætningen anvendte måle- og vejerredskaber ikke er forsvarlig, og at det derfor må anses for påkrævet, at det tilsyn, der såvel i de handlendes egen interesse som af hensyn til det købende publikum fra det offentliges side er ført og må føres med benyttelsen af måle- og vejerredskaber, ordnes på en betryggende måde.

Det findes derfor nødvendigt at gennemføre et teknisk eftersyn af alle i brug værende måle- og vejerredskaber. Eftersynet foreslås som et periodisk tilsyn hvert 4de år og skal omfatte alle de virksomheder, der i henhold til § 5 skal anvende justerede måle- og vejerredskaber, herunder også alle sådanne statsinstitutioner eller statskontrollerede virksomheder, der benytter mål og vægt til afgørelse af takster, gebyrer og lign., såsom jernbane-, post- og toldvæsenet.

Ved en lang række undersøgelser har justervæsenet konstateret, at sliddet på vægtlodder ved jævnt brug i løbet af en 3—4-årig periode er så stort, at brugstolerancen nås. Tilsvarende erfaringer er gjort i Norge og i Sverige. Det foreslås derfor, at vægtlodder skal omjusteres hvert 4de år. Anvendes vægtlodderne ved statsautoriseret vejning, skal omjustering dog finde sted hvert 3die år.

I det af det nedsatte udvalg fremsatte forslag var det foreslået, at det tekniske

*) Brugstolerancen er $\frac{1}{500}$ del af hver belastning fra vægtens maksimalbelastning til $\frac{1}{10}$ af denne og ved de følgende belastninger $\frac{1}{250}$ Del af den dobbelte af brugstolerancen.